
DOJAZDY DO PRACY W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM W 2011 R.

***

Przedstawione w niniejszym opracowaniu zjawisko dojazdów do pracy opiera się na wynikach badania przeprowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny w 2011 r. na podstawie danych zawartych w rejestrach administracyjnych, pozyskanych przez statystykę publiczną na potrzeby Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Zebrane dane umożliwiły identyfikację terytorialną miejsc pracy osób pracujących (pracowników najemnych) poza jednostką administracyjną zamieszkania. Informacja ta w połączeniu z danymi o miejscu zamieszkania tych osób pozwala wyznaczać natężenie i kierunki przepływów ludności związanych z pracą, a także charakteryzować dojeżdżających według płci i wieku.

Niniejsze opracowanie ukazuje zjawisko dojazdów do pracy w województwie opolskim według gmin na tle pozostałych województw z uwzględnieniem przepływów między częścią miejską i wiejską wszystkich gmin miejsko-wiejskich.

W analizie i prezentacji dojazdów do pracy przyjęto, że:

pracownicy najemni (zatrudnieni) – osoby, których źródłem przychodu są wynagrodzenia ze stosunku: pracy, służbowego, spółdzielczego, z pracy nakładczej, a także zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacane przez zakład pracy;

dojeżdżający do pracy – zatrudnieni mieszkający w danym województwie, których miejsce pracy znajduje się poza granicami administracyjnymi ich gminy zamieszkania;

wyjeżdżający do pracy:

- 1) pracownicy najemni (zatrudnieni), którzy wyjeżdżają z gminy zamieszkania do innej gminy, gdzie jest ich miejsce pracy;
- 2) pracownicy najemni (zatrudnieni), którzy wyjeżdżają z województwa zamieszkania do innego województwa, gdzie jest ich miejsce pracy;

przyjeżdżający do pracy:

- 1) pracownicy najemni (zatrudnieni), którzy przyjeżdżają z gminy swojego zamieszkania do innej gminy, gdzie jest ich miejsce pracy;
- 2) pracownicy najemni (zatrudnieni), którzy przyjeżdżają z województwa swojego zamieszkania do innego województwa, gdzie jest ich miejsce pracy;

iloraz przepływów – stosunek liczby przyjeżdżających do liczby wyjeżdżających do pracy dla danej jednostki terytorialnej.

Dokładny opis źródeł danych, metodyka opracowania oraz tendencje rozkładu prezentowanego zjawiska dla Polski znajdują się w publikacji *Dojazdy do pracy. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011* dostępnej na stronie internetowej: <http://stat.gov.pl/spisy-powszechne/nsp-2011/nsp-2011-wyniki/dojazdy-do-pracy-nsp-2011,7,1.html>

***

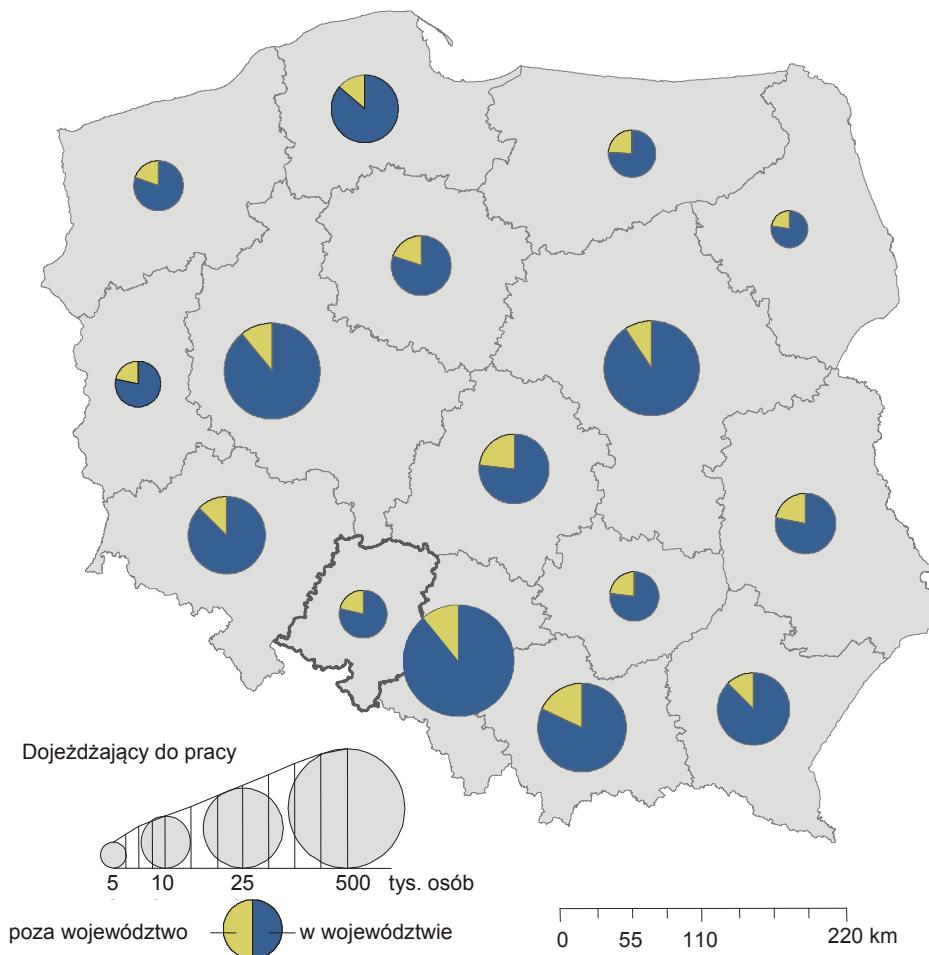

W ostatnich latach obserwuje się intensyfikację migracji wahadłowych polegających m.in. na codziennym przemieszczaniu się do i z pracy. Ten szczególny rodzaj ruchu migracyjnego staje się ważnym elementem bilansu siły roboczej w ujęciu terytorialnym i istotnym kryterium delimitacji przestrzeni społeczno-gospodarczej. Dojazdy do pracy świadczą o fakcie podejmowania pracy w różnych miejscach (nierzadko za cenę pokonywania znacznych odległości), a tym samym o mobilności siły roboczej. Z ekonomicznego punktu widzenia duża mobilność zasobów pracy przyczynia się m.in. do zmniejszenia stopy bezrobocia w danym regionie i może wpływać na decyzje przedsiębiorstw o lokalizacji inwestycji.

DOJEŹDZAJĄCY DO PRACY

Dojeżdżający do pracy według województw

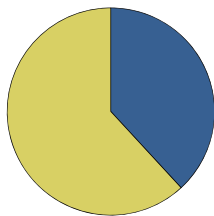
W 2011 r. do pracy poza granice gminy zamieszkania dojeżdżało w skali kraju 3130,6 tys. zatrudnionych, w tym najwięcej w województwie śląskim (15,6% ogółu dojeżdżających w kraju). Dużą liczbę **dojeżdżających do pracy** obserwowano również w województwach: wielkopolskim, mazowieckim i małopolskim (odpowiednio: 11,6%, 11,4% i 9,9%). W województwie opolskim do pracy dojeżdżało 90,9 tys. pracowników najemnych, co stanowiło 2,9% ogółu dojeżdżających do pracy w kraju.

Do pracy w granicach administracyjnych województw dojeżdżało przeciętnie w kraju 84,6% omawianej zbiorowości, przy czym najwyższy odsetek pod tym względem odnotowano w województwie mazowieckim (90,6%), a najniższy w warmińsko-mazurskim (76,0%). W województwie opolskim udział dojeżdżających w ramach województwa kształtował się poniżej średniej krajowej i wynosił 78,6%.

Stopień mobilności pracowników wyrażony udziałem dojeżdżających do pracy w liczbie zatrudnionych średnio w kraju wynosił 32,5%. Największą mobilnością wykazali się pracownicy z województwa podkarpackiego (43,2%), a najmniejszą – z podlaskiego (21,5%). Województwo opolskie ze wskaźnikiem na poziomie 38,1% zajęło 2 lokatę w kraju.

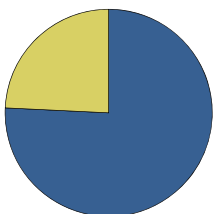
**Struktura dojeżdżających do pracy według wybranych kryteriów
– województwo opolskie**

Miejsce zamieszkania

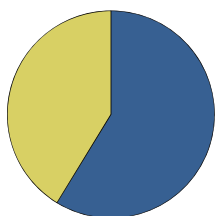
■ Miasta   ■ Tereny wiejskie

Miejsce pracy

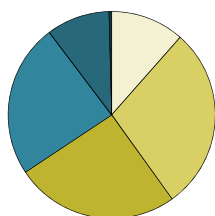
■ Miasta   ■ Tereny wiejskie

Płeć

■ Mężczyźni   ■ Kobiety

Grupy wieku

■ 15-24 lata   ■ 25-34
■ 35-44   ■ 45-54
■ 55-64   ■ 65 lat i więcej

W 2011 r. w województwie opolskim częściej do pracy dojeżdżały osoby zamieszkujące tereny wiejskie (61,8% wobec 54,1% w kraju).

Ponad 3/4 pracowników najemnych dojeżdżało do miejsc pracy w miastach (75,8%). W skali kraju do miejsc pracy zlokalizowanych w miastach przemieszczało się 79,0% dojeżdżających.

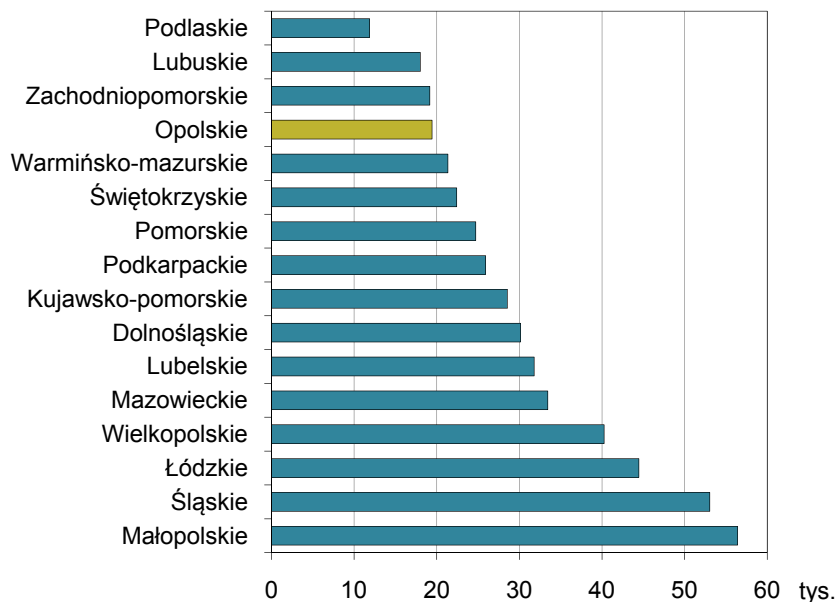
W zbiorowości dojeżdżających do pracy, podobnie jak w skali całego kraju, dominowali mężczyźni, którzy stanowili 58,7% ogółu dojeżdżających (w kraju – 57,9%).

W 2011 r. obserwowano wyraźną zależność mobilności i wieku dojeżdżających pracowników najemnych. Najczęściej do pracy dojeżdżały osoby młode, tj. w grupie wieku 25–34 lata (28,6% dojeżdżających do pracy wobec 32,5% w kraju). Dużą mobilnością w województwie opolskim wykazali się również zatrudnieni w grupach wieku 35–44 lata (25,6%) i 45–54 lata (24,0%). W kraju odsetki dojeżdżających od pracy osób należących do wymienionych grup wieku kształtowały się podobnie i wyniosły odpowiednio: 26,1% i 21,6%. Łącznie osoby w grupie wieku 25–54 lata, zarówno w województwie jak i średnio w kraju, stanowiły ok. 80% dojeżdżających do pracy. Co dziesiąty dojeżdżający zatrudniony miał 55–64 lata (9,9% wobec 8,7% w kraju). Najmniej liczną grupę dojeżdżających stanowiły osoby w grupie wieku 65 lat i więcej (0,4% wobec 0,5% w kraju).

Porównanie struktur według grup wieku dojeżdżających mężczyzn i kobiet ze strukturą ogółem nie wykazało większych różnic. Wyjątkiem była grupa wieku 55–64 lata, w której obserwowano większą mobilność dojeżdżających mężczyzn niż kobiet (12,6% wobec 6,0%). W kraju mężczyźni w grupie wieku 55–64 lata stanowili 10,5% dojeżdżających mężczyzn do pracy, a kobiety odpowiednio 6,2%.

WYJEŹDŻAJĄCY DO PRACY

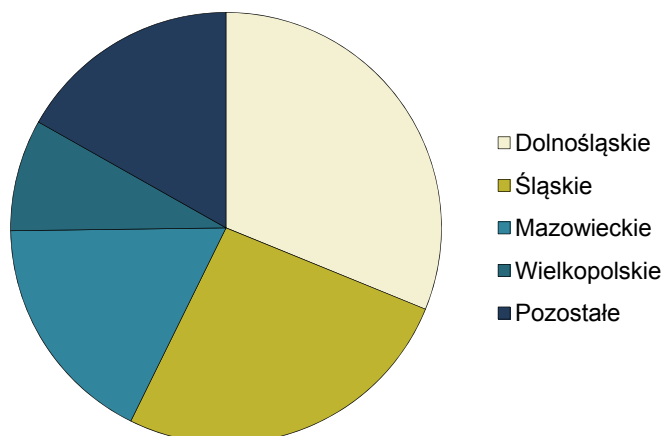
Wyjeżdżający do pracy z województw

W 2011 r. w skali kraju najwięcej pracowników najemnych **wyjeżdżających do pracy** poza województwo odnotowano w województwach: małopolskim i śląskim (odpowiednio: 11,7% i 11,0%), a najmniej – w podlaskim i lubuskim (2,5% i 3,7%).

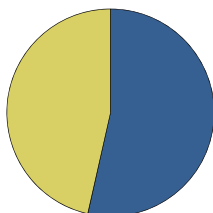
Wyjeżdżający do pracy z województwa opolskiego stanowili 4,0% (19,4 tys.) ogółu wyjeżdżających w kraju. Wśród kierunków wyjazdów do pracy poza województwo opolskie znalazły się wszystkie województwa, przy czym dla ponad połowy wyjeżdżających pracowników najemnych były to ościennie województwa: dolnośląskie (31,2%) i śląskie (26,1%). Co szósty wyjeżdżający z województwa opolskiego pracował w województwie mazowieckim (17,5%), a co dwunasty – w województwie wielkopolskim (8,4%). Znaczna grupa zatrudnionych wyjeżdżała również do pracy w województwach: małopolskim (5,2%) i łódzkim (4,6%). Odsetki wyjeżdżających do pracy w pozostałych województwach były nieznaczące (do 1,6%).

Kierunki wyjazdów do pracy z województwa opolskiego według województw

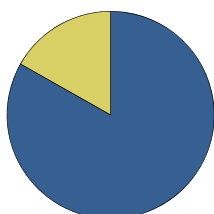
Struktura wyjeżdżających do pracy z województwa opolskiego według wybranych kryteriów

Miejsce zamieszkania

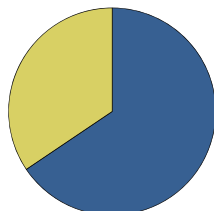
■ Miasta ■ Tereny wiejskie

Miejsce pracy

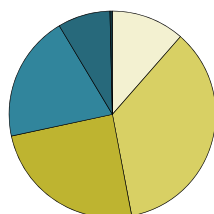
■ Miasta ■ Tereny wiejskie

Płeć

■ Mężczyźni ■ Kobiety

Grupy wieku

■ 15-24 lata ■ 25-34
 ■ 35-44 ■ 45-54
 ■ 55-64 ■ 65 lat i więcej

Ponad połowa pracowników najemnych wyjeżdżających do pracy poza województwo opolskie mieszkała w miastach (53,5% wobec 60,5% w kraju).

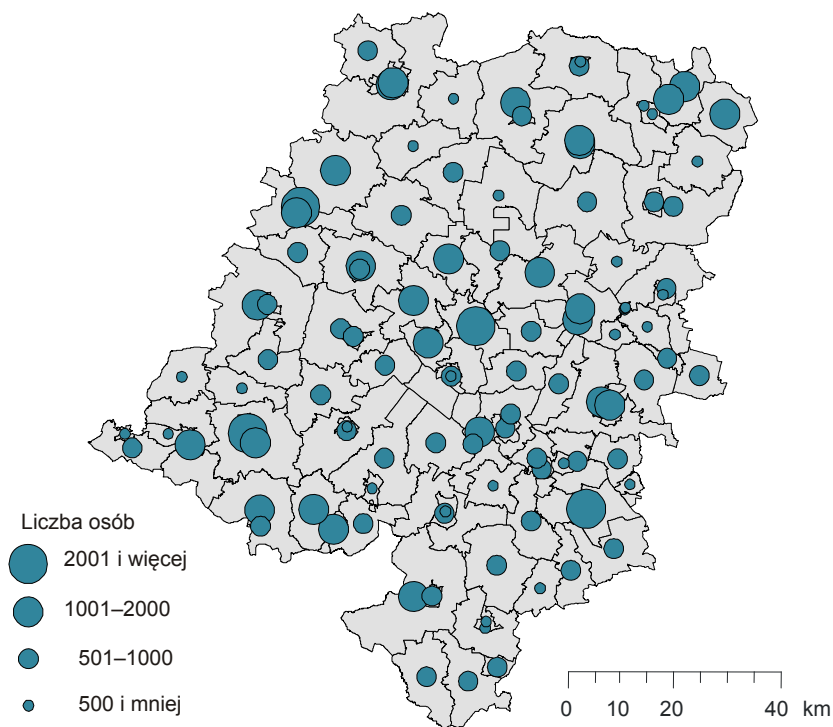
Miejsca pracy wyjeżdżających pracowników najemnych zazwyczaj zlokalizowane były w miastach (83,2% wobec 85,2% w kraju).

Wśród wyjeżdżających do pracy poza granice administracyjne województwa opolskiego więcej było mężczyzn (65,6%) niż kobiet (34,4%). W kraju struktura wyjeżdżających według płci kształtowała się podobnie (odpowiednio: 62,7% i 37,3%).

Biorąc pod uwagę wiek wyjeżdżających, najliczniej do pracy poza granice województwa przemieszczały się osoby w grupach wieku: 25–34 lata (35,6% wyjeżdżających), 35–44 lata (24,6%) i 45–54 lata (19,8%). W kraju odsetki wyjeżdżających wymienionych grup wieku wynosiły odpowiednio: 39,7%, 23,2% i 17,1%.

W grupie wieku 25–34 lata większą mobilnością związaną z wyjazdami do pracy wykazały się kobiety niż mężczyźni (40,8% wobec 32,8%). W kraju udziały wyjeżdżających kobiet i mężczyzn w tej grupie wieku kształtowały się podobnie (44,4% wobec 37,0%). Odmianą sytuację notowano natomiast w grupie wieku 55–64 lata, w której odsetek mężczyzn wynosił 10,3% wobec 4,2% wśród kobiet (w kraju odpowiednio: 9,1% i 4,5%).

Wyjeżdżający do pracy z gmin województwa opolskiego

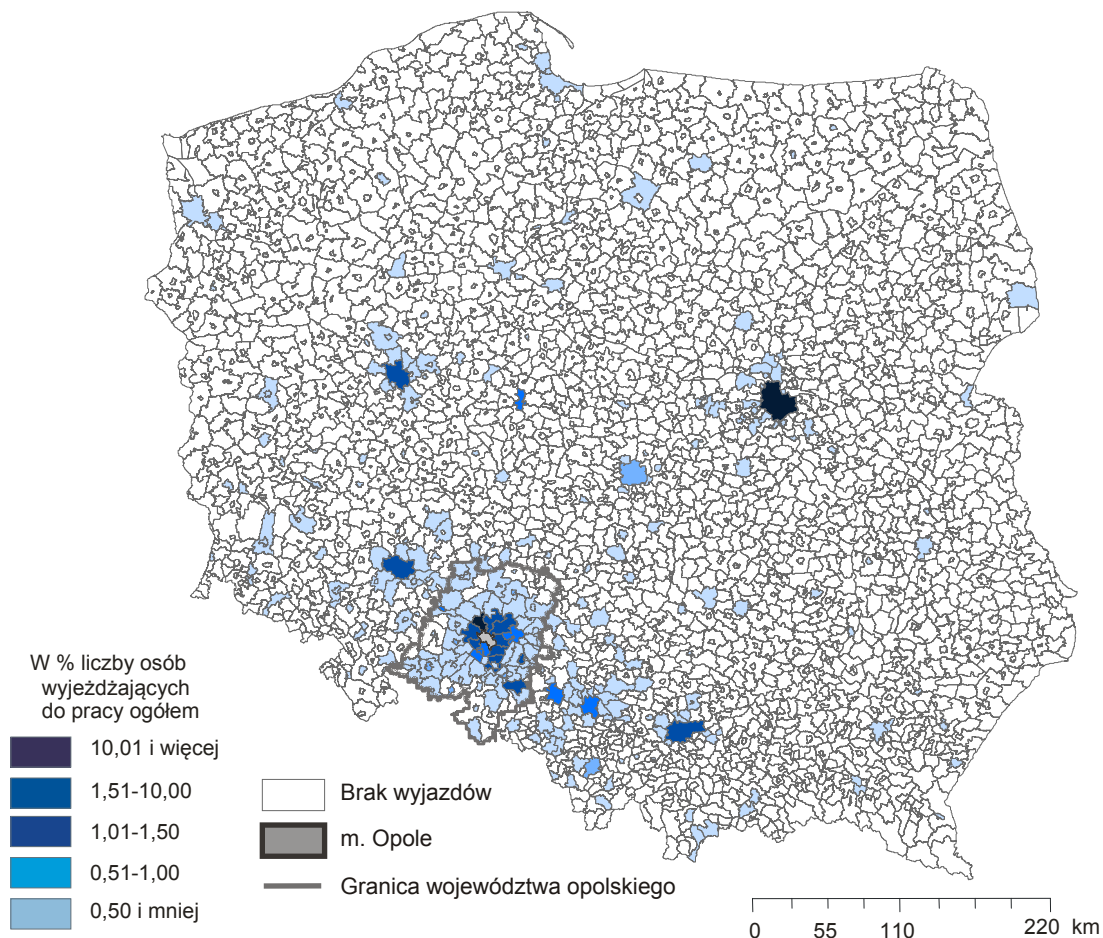

Najwięcej pracowników najemnych wyjeżdżało do pracy ze stolicy województwa – Opola (4,3% wszystkich wyjeżdżających do pracy z gmin województwa). Kolejne miejsca zajmowały: Brzeg, Kędzierzyn–Koźle oraz obszary miejskie gmin: Nysa i Kluczbork (odpowiednio: 4,0%, 3,2%, 2,5% i 2,0%). Wśród wyjeżdżających najmniej było mieszkańców miejskich części gmin: Korfantów, Biała i Ujazd (po 0,2%).

Gminy województwa opolskiego o największej liczbie wyjeżdżających do pracy

Pozycja	Gmina	Wyjeżdżający do pracy	
		ogółem	w % wyjeżdżających do pracy z gmin województwa opolskiego
1.	m. Opole	3945	4,3
2.	Brzeg	3592	4,0
3.	Kędzierzyn-Koźle	2883	3,2
4.	Nysa – miasto	2318	2,5
5.	Kluczbork – miasto	1804	2,0
6.	Nysa – obszar wiejski	1698	1,9
7.	Strzelce Opolskie – obszar wiejski	1567	1,7
8.	Namysłów – obszar wiejski	1514	1,7
9.	Grodków – obszar wiejski	1511	1,7
10.	Krapkowice – miasto	1498	1,6

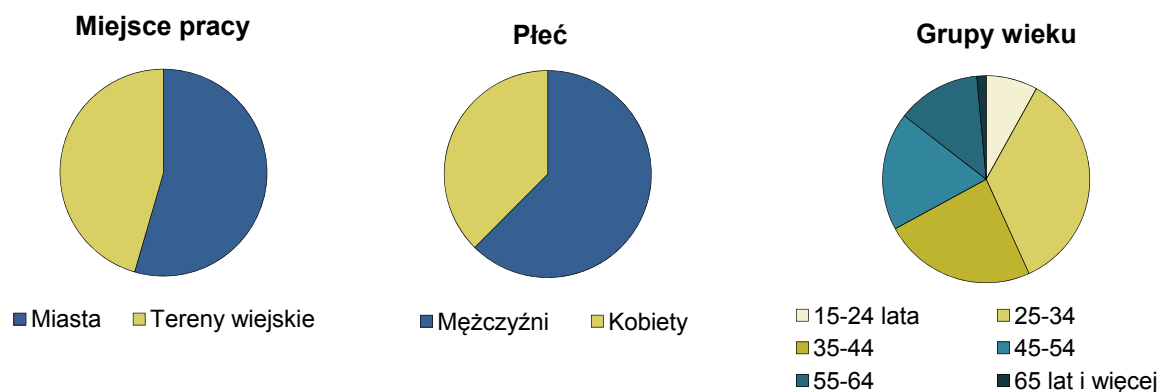
Wyjeżdżający do pracy z miasta Opola według gmin

W 2011 r. do pracy w innych gminach wyjeżdżało 3,9 tys. mieszkańców miasta Opola. Ponad połowa wyjeżdżała do pracy w gminach położonych w granicach administracyjnych województwa (57,2%), w tym głównie w okolicznych gminach: Dobrzeń Wielki (17,6% wyjeżdżających do pracy z Opola), Komprachcice (3,4%), Łubniany (3,1%) i Dąbrowa (2,7%).

W związku z pracą, granice województwa przekraczało 42,8% wyjeżdżających. Najwięcej osób udawało się do miast wojewódzkich: Warszawy (13,8% wyjeżdżających z Opola), Wrocławia (6,4%), Krakowa (2,2%), Poznania (1,9%) i Katowic (1,4%).

Struktura wyjeżdżających do pracy z miasta Opola według wybranych kryteriów

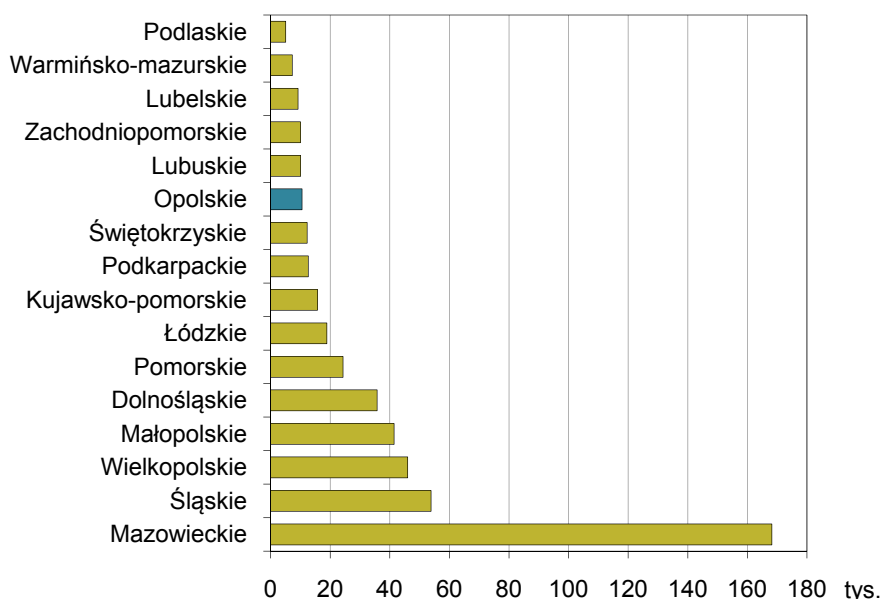

Miejsmem pracy osób wyjeżdżających z miasta Opola częściej były miasta niż tereny wiejskie (54,5% wobec 45,5%). Wśród wszystkich zatrudnionych wyjeżdżających do pracy przeważali mężczyźni (62,5%). Najwięcej osób wyjeżdżało do pracy w grupie wieku 25–34 lata (35,2%) oraz 35–44 lata (23,9%). Wyraźnie więcej wyjeżdżających do pracy kobiet było w grupie wieku 25–34 lata niż 35–44 lata (42,0% wobec 20,4%). W strukturze mężczyzn odsetki wyjeżdżających w analizowanych grupach wieku kształtowały się podobnie do ogółem (31,0% i 25,9%).

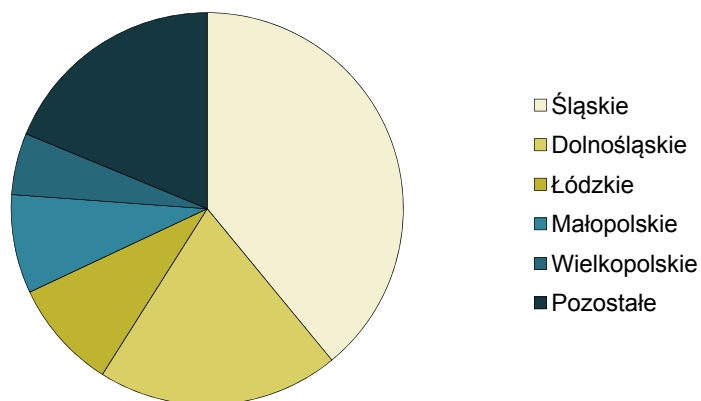
PRZYJEŹDZAJĄCY DO PRACY

Przyjeżdżający do pracy do województw

W 2011 r. ponad 1/3 pracowników najemnych z innych województw **przyjeżdżała do pracy** do województwa mazowieckiego (35,0% przyjeżdżających ogółem w kraju). Popularnymi kierunkami przyjazdów zatrudnionych z innych województw były również województwa śląskie i wielkopolskie (odpowiednio: 11,2% i 9,6%). Najmniejszy udział w przyjazdach notowano w województwach podlaskim (1,1%) i warmińsko-mazurskim (1,5%).

Kierunki przyjazdów do pracy do województwa opolskiego według województw

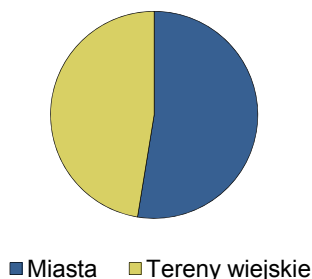

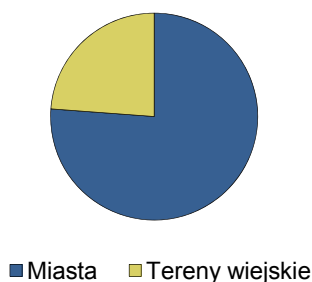
Do pracy do województwa opolskiego z innych województw przyjeżdżało 10,6 tys. osób, co stanowiło 2,2% tej zbiorowości w skali kraju. Wśród przyjeżdżających byli pracownicy najemni wszystkich województw, przy czym największy udział dotyczył pracowników z województw sąsiadujących: śląskiego (39,0%) i dolnośląskiego (19,9%).

Struktura przyjeżdżających do pracy do województwa opolskiego według wybranych kryteriów

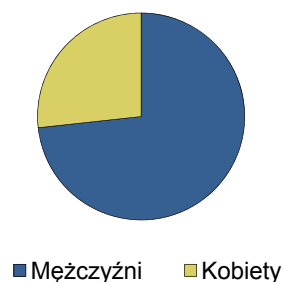
Miejsce zamieszkania

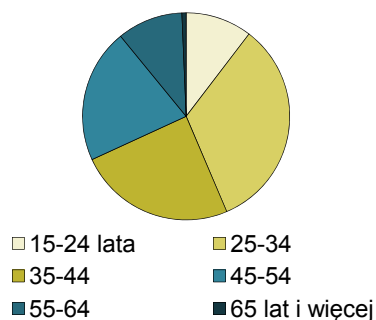
Miejsce pracy

Płeć

Grupy wieku

Dla ponad połowy przyjeżdżających do pracy w województwie opolskim miejscem zamieszkania były miasta (52,6%). W skali kraju przyjeżdżający z terenów miejskich stanowili większy odsetek (60,5%).

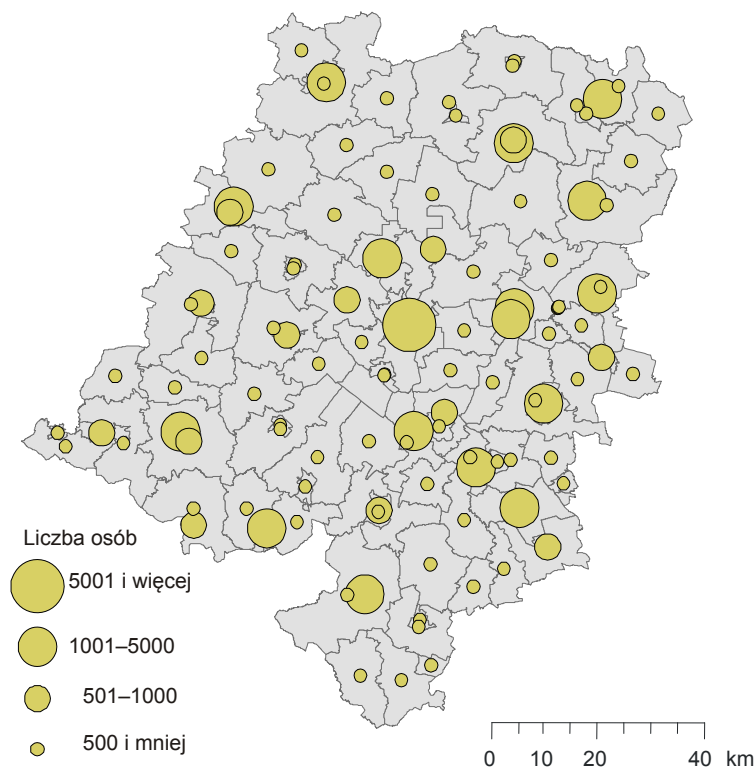
Większość przyjeżdżających do województwa opolskiego pracowała w miastach (76,2% wobec 85,2% w kraju). Co czwarta osoba (23,8%) przyjeżdżała do miejsca pracy zlokalizowanego na obszarach wiejskich, podczas gdy w kraju tylko co siódma (14,8%).

Wśród przyjeżdżających znacznie więcej było mężczyzn (73,3%) niż kobiet (26,7%), przy czym w kraju przewaga mężczyzn nie była tak wyraźna (odpowiednio: 62,7% i 37,3%).

Najliczniej do pracy w województwie przyjeżdżały osoby w grupie wieku 25–34 lata (33,2%) oraz 35–44 lata (24,6%). W skali kraju osoby w wymienionych grupach wieku również były najbardziej mobilne i stanowiły odpowiednio 39,7% i 23,2%. Co dziewiąty przyjeżdżający do pracy w województwie był w grupie wieku 55 lat i więcej (10,9% wobec 7,9% w kraju).

Porównanie struktury przyjeżdżających według grup wieku i płci wykazało, że wśród kobiet liczniejsza była tylko grupa wieku 25–34 lata (38,7% wobec 31,2% wśród mężczyzn).

Przyjeżdżający do pracy w gminach województwa opolskiego

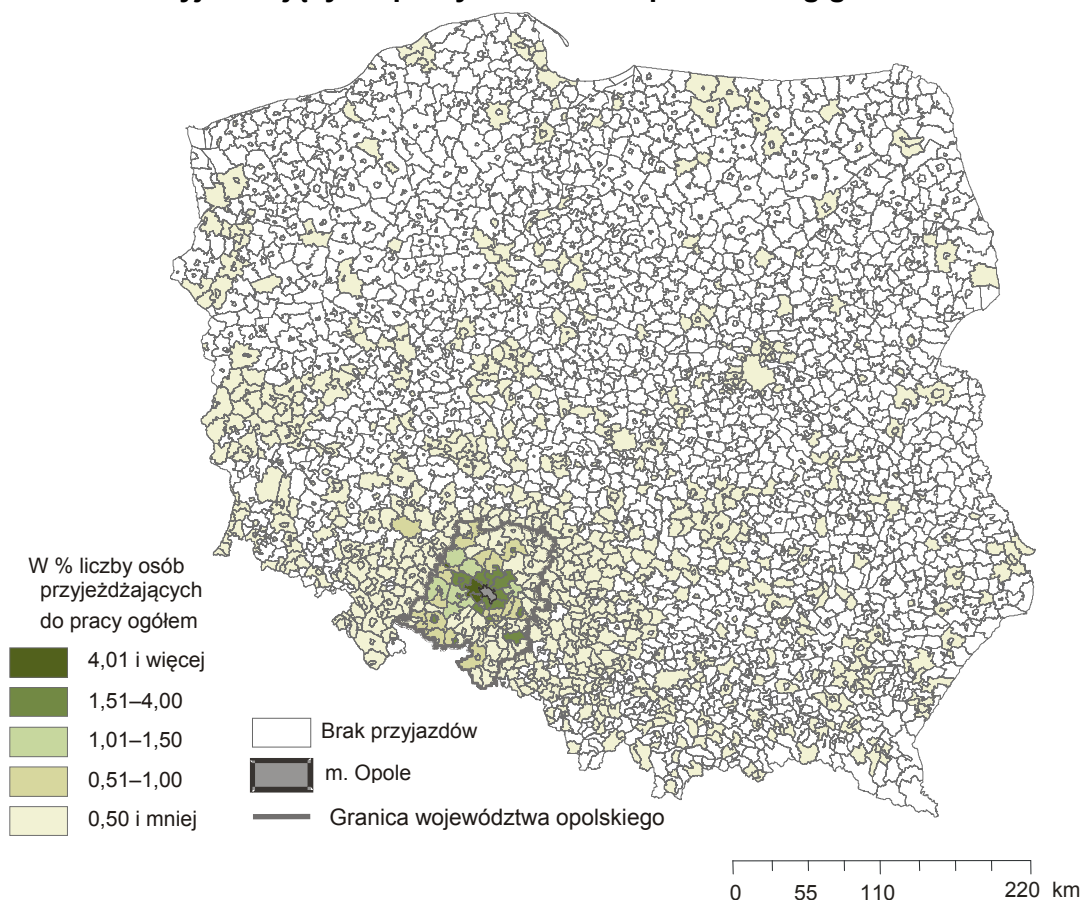

W 2011 r. do pracy w gminach województwa opolskiego przyjeżdżało 82,0 tys. pracowników najemnych. Analiza liczby przyjeżdżających do pracy w poszczególnych gminach wykazała, że kierunkiem największych strumieni była stolica województwa – Opole (28,5% przyjeżdżających z innych gmin). W kolejnych 9 gminach odsetek przyjeżdżających był wyraźnie mniejszy i oscylował między 4,0% (Kędzierzyn-Koźle oraz część miejska gminy Nysa) a 2,4% (obszar miejski gminy Olesno). Warto podkreślić, że w grupie 10 gmin o największej liczbie przyjeżdżających do pracy dominowały gminy miejskie. Wyjątek stanowiły gmina Ozimek – obszar wiejski i Dobrzeń Wielki, na terenie których zlokalizowane były znaczące zakłady produkcyjne.

Gminy województwa opolskiego o największej liczbie przyjeżdżających do pracy

Pozycja	Gmina	Przyjeżdżający do pracy	
		ogółem	w % ogółu przyjeżdżających do pracy w gminach województwa opolskiego
1.	m. Opole	23370	28,5
2.	Kędzierzyn-Koźle	3307	4,0
3.	Nysa – miasto	3278	4,0
4.	Ozimek – obszar wiejski	2903	3,5
5.	Krapkowice – miasto	2819	3,4
6.	Brzeg	2604	3,2
7.	Kluczbork – miasto	2566	3,1
8.	Strzelce Opolskie – miasto	2238	2,7
9.	Dobrzeń Wielki	2203	2,7
10.	Olesno – miasto	1965	2,4

Przyjeżdżający do pracy w mieście Opolu według gmin

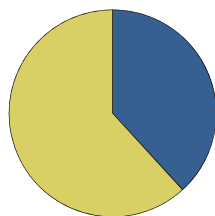

Do pracy w mieście Opolu przyjeżdżało z innych gmin 23,4 tys. pracowników najemnych. Znaczna część przyjeżdżających mieszkała w gminach na terenie województwa opolskiego (87,3%), w tym najwięcej w gminach sąsiadujących: Komprachcice (4,6% przyjeżdżających do pracy w Opolu), Dąbrowa (4,3%) i Dobrzeń Wielki (3,9%) oraz Brzegu (4,1%).

Wśród przyjeżdżających do pracy do stolicy 12,7% stanowili zatrudnieni z gmin położonych na terenie innych województw. Najwięcej przyjeżdżających pochodziło z gmin województw ościennych: śląskiego (3,6%) i dolnośląskiego (3,5%).

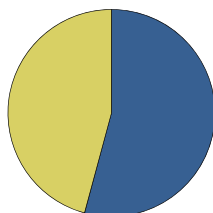
Struktura przyjeżdżających do pracy w mieście Opolu według wybranych kryteriów

Miejsce zamieszkania

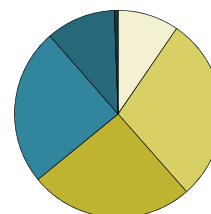
■ Miasta ■ Tereny wiejskie

Płeć

■ Mężczyźni ■ Kobiety

Grupy wieku

■ 15-24 lata ■ 25-34
 ■ 35-44 ■ 45-54
 ■ 55-64 ■ 65 lat i więcej

Do pracy w mieście Opolu częściej przyjeżdżali pracownicy najemni z terenów wiejskich niż miejskich (61,8% wobec 38,2%). Wśród przyjeżdżających, podobnie jak wśród wyjeżdżających, więcej było mężczyzn (54,2%).

W strukturze przyjeżdżających według grup wieku dominowały 3 grupy: 25–34 lata (29,0%), 35–44 lata (25,6%) oraz 45–54 lata (24,5%), które łącznie stanowiły blisko 80% przyjeżdżających. Podobne poziomy wskaźników wymienionych grup wieku obserwowano w strukturach przyjeżdżających mężczyzn i kobiet. Istotne różnice można zauważyć natomiast w grupie wieku 55 lat i więcej. W strukturze mężczyzn odsetek przyjeżdżających pracowników w tej grupie był ponad dwukrotnie wyższy niż wśród kobiet (15,3% wobec 6,8%).

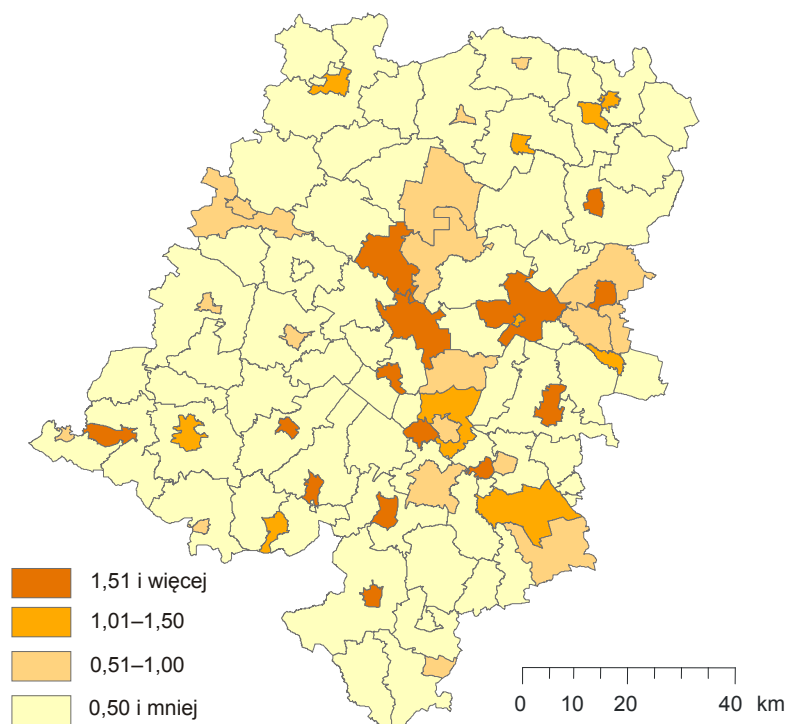
ILORAZ PRZEPIYWÓW

Iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem według województw

Relację liczby przyjeżdżających do pracy w danym województwie do liczby osób wyjeżdżających do pracy w innym województwie można potraktować jako swoisty **wskaźnik „atrakcyjności”** danego rynku pracy. Wskaźniki powyżej jedności świadczą o nadwyżce przyjeżdżających nad wyjeżdżającymi z danego województwa. W 2011 r. najbardziej atrakcyjnym rynkiem pracy było województwo mazowieckie (5,03), gdzie na 1 wyjeżdżającego pracownika najemnego przypadało 5 przyjeżdżających do pracy w województwie osób. Dodatni bilans przepływów odnotowano także w województwach: dolnośląskim, wielkopolskim i śląskim (odpowiednio: 1,18; 1,14 i 1,01). W tej kategorii województwo opolskie uplasowało się na 9 miejscu w kraju osiągając wskaźnik 0,54 co oznacza, że na 10 pracowników najemnych wyjeżdżających do pracy w innych województwach przypadało 5 pracowników przyjeżdżających do pracy.

Iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem według gmin województwa opolskiego

Wśród gmin województwa opolskiego w 2011 r. najbardziej atrakcyjnym rynkiem pracy było miasto Opole (5,92). Na wysoki iloraz przepływów wpłynęła znacznie większa liczba przyjeżdżających niż wyjeżdżających – na 1 zatrudnionego wyjeżdżającego przypadało blisko 6 zatrudnionych przyjeżdżających do pracy. Wskaźniki powyżej jedności, poza miastem Opolem, notowano w 23 gminach, przy czym najkorzystniejsze wystąpiły w obszarach miejskich gmin: Dobrodzień (4,25), Olesno (3,75), Głubczyce (2,58) i Korfantów (2,51) oraz części wiejskiej gminy Ozimek (2,79). W związku z pracą najwięcej osób przyjeżdżało do środkowo-wschodniej części województwa.